

خلافت

نویسندگان:

« احمد فرهادی

عضو هیات علمی گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور

« سید جاسم موسوی اصل

کارشناس ارشد مشاوره و مدرس دانشگاه فرهنگیان

سرشناسه	فرهادی، احمد، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	خلاقیت / نویسندگان احمد فرهادی، سیدجاسم موسوی اصل؛ ویراستار علمی منصور سودانی، مهناز مهرابی زاده هنرمند.
مشخصات نشر	اصفهان: انتشارات دانوش، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۷۷-۰۳-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: خلاقیت
موضوع	Creative ability :
شناسه افزوده	: موسوی اصل، سیدجاسم، ۱۳۴۳ -
شناسه اول	: سودانی، منصور، ۱۳۴۳ -، ویراستار
شناسه خزانه	: مهرابی زاده هنرمند، مهناز، ۱۳۲۷ -، ویراستار
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ غ ۴۴۴/ف ۴۰۸ BF
رده بندی دیویی	: ۱۵۳/۳۵
شماره کتابشناس ملی	: ۴۳۲۹۳۶۲

نام کتاب	: خلاقیت
تألیف	: احمد فرهادی - سید جاسم موسوی اصل
ناشر	: دانوش
ویراستار علمی	: دکتر منصور سودانی (دانشیار گروه معارف و اندیشه، دانشگاه شهید چمران اهواز) دکتر مهناز مهرابی زاده هنرمند (استاد گروه روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز)
صفحه آرای	: نسیم امیری
لیتوگرافی	: سورنا
چاپ و صحافی	: سورنا
شمارگان	: ۱۰۰۰
نوبت چاپ	: اول / ۱۳۹۵
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۷۷-۰۳-۴
قیمت	: ۱۱۰۰۰۰ ریال

حق چاپ برای مؤلف محفوظ می باشد

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان وحید نظری بین دوازده فروردین و اردیبهشت

پلاک ۱۱۶ طبقه همکف

تلفن: ۶۶۸۱۵۲۴-۶۶۹۵۷۵۶۶

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	فصل اول: ساختار مغز و عملکرد آن
۲۳	فصل دوم: تعاریف خلاقیت
۲۶	نگرش‌های خاستگاهی
۲۷	نگرش‌های فرآیندی
۳۱	رابطه هوش و خلاقیت
۳۷	فرایند خلاقیت
۳۷	مراحل والاس
۴۰	مراحل اسبورن
۴۲	مراحل تورنس
۴۳	فصل سوم: نظریه‌های خلاقیت
۴۵	نظریه‌های جهان باستان
۴۷	نظریه‌های جدید فلسفی
۴۹	نظریه‌های روان‌شناسی
۵۰	روانکاوی جدید

فصل چهارم: خصوصیات افراد خلاق ۵۵

نیازهای افراد خلاق ۶۴

فصل پنجم: عوامل موثر در خلاقیت ۶۷

هوش ۷۰

ویژگی‌های شخصیتی ۷۲

خانواده ۷۴

مدرسه و دانشگاه و نقش آن در خلاقیت ۷۷

الگوی زنونی ۷۷

نقش انگیزش در خلاقیت ۸۰

تأثیرات عوامل خاص در خلاقیت ۸۲

سن ۸۲

جنسیت ۸۳

ارزش‌ها و فشارهای اجتماعی ۸۳

تحصیلات ۸۴

نقش مداومت و کوشش در خلاقیت ۸۴

شرایط محیطی مناسب برای خلاقیت ۸۵

فصل ششم: تکنیک‌های خلاقیت و نوآوری ۸۷

یورش فکری ۹۰

مدل سینکتیکس ۹۲

تکنیک دلفی ۹۳

تکنیک آئینه مورینو ۹۴

تکنیک ارتباط اجباری ۹۵

روش فهرست سوالات ۹۶

روش فهرست خصوصیات ۹۷

گردش تخیلی ۹۹

الگو برداری از طبیعت ۱۰۰

تفکر موازی ۱۰۱

فصل هفتم: آموزش خلاقیت ۱۰۳

الف) آموزش و پرورش عمومی خلاقیت ۱۰۵

آموزش خلاقیت در جهان ۱۰۶

ب) آموزش خلاقیت در کودکان و نوجوانان ۱۰۸

نکات قابل توجه در آموزش خلاقیت به فراگیران ۱۱۲

آنچه مربی برای پرورش فکر خلاق باید انجام بدهد ۱۱۵

نکات قابل توجه در تدوین محتوای درسی ۱۱۹

فصل هشتم: اصول اساسی پرورش خلاقیت ۱۲۹

عوامل موثر در پرورش خلاقیت ۱۳۲

نقش امنیت و آزادی روانی در خلاقیت ۱۳۷

خلاقیت و حل مسئله ۱۳۹

خلاقیت و پیشرفت تحصیلی ۱۴۲

خلاقیت و هنر ۱۴۳

خلاقیت و توسعه اقتصادی ۱۴۶

اثر محرک عاطفی در خلاقیت ۱۴۷

شرایط لازم جهت استفاده حداکثر از قدرت تصور ۱۵۲

موانع خلاقیت ۱۵۴

موانع بیرونی خلاقیت ۱۵۴

موانع بیرونی رشد خلاقیت ۱۵۶

موانع روانی رشد خلاقیت ۱۵۷

عامل شانس در کاوش در مسیر خلاقیت ۱۶۳

۱. هوشیاری، سرمایه برای الهام است ۱۶۴

۲. پشتکار، سرمایه برای الهام است ۱۶۴

۳. شانس، سر نخ بدست می دهد ۱۶۵
- با تصور خلاق می توان روابط شخصی را بهبود بخشید ۱۶۶
- قدرت تصور در روابط زناشویی ۱۶۶
- برخورد خلاق در مورد مسائل فرزندان ۱۶۷
- قدرت تصور و کنار آمدن با خود ۱۶۸
- نتیجه گ و جمع بندی ۱۶۹
- فهرست منابع ۱۷۵
- منابع فارسی ۱۷۵
- منابع لاتین ۱۸۰

مقدمه

کشف عناصر سازنده، خلق آثار جدید، ارائه راه‌حل‌های جدید، مشخصه افرادی است که تاثیری عمیق بر زندگی بشری دارند. اختراع ماشین بخار، فرمول مدل ماریچی dna، ساختمان اولین هراسا فقط چند مورد برجسته از بروز خلاقیت، با تاثیری عمیق در زندگی و فرهنگ ماست. (1993 p. 2 weis' erg)

زندگی پیچیده امروز هر لحظه در حال نو شدن است و خلاقیت ضرورت استمرار زندگی فعال بشمار می‌رود. انسان برای خلق نشاط و پویایی در زندگی، نیاز به خلاقیت و ابتکار دارد تا انگیزه شوخ طبعی خود را ارضا کند. زمینه شکوفایی استعدادها و توانایی‌های خویش را فراهم کند چرا که جامعه انسانی برای زندگی و گریز از مرگ و ایستایی، به تحول نیاز دارد.

مسلماً انسان می‌تواند به طرق کاملاً زیادی خلاق باشد. درک این حقایق چالشی واقعی در این عصر فضا و فرا رسیدن جامعه فرا صنعتی بوجود می‌آورد، در این زمینه دانش بشری انفجارهای اطلاعات وجود دارد. زمانی بود که فکر می‌کردیم مرزهای فضا نه ظرفیت‌های بشر، و دانش را می‌شناسیم. شخص می‌توانست چیزهای خوبی در مدرسه دانشگاه و یا از راه کارآموزی فرا گیرد و این دانش، بقیه عمرش برایش مفید بود، آن روزها گذشت.

یک ارتباط بین خلاقیت و آینده عبارت از رابطه مثبت و قابل ملاحظه بین عملکرد دانش‌آموزان دبیرستان در آزمون‌های خلاقیت و دستاوردهای خلاق آینده آنان در

بزرگ‌سالی است.

نهضت پرورش استعداد خلاقیت و ابداع در کشورهای مختلف، خاصه در کشورهای صنعتی و پیشرفته، به سرعت در حال پیشرفت بوده و مورد پذیرش قرار گرفته است. و شاید بتوان سال‌های (۱۹۵۰) را سال‌های ترقی خلاقیت دانست به این دلیل که این مفهوم به هیچ شرح و بسطی به فرایندهای ذهن اضافه شده است (کراس، جوادیان، ۱۳۶۹).

در اوایل دهه ۱۹۵۰ اس‌رن بنیاد تفکر خلاق را تأسیس کرد و در شهر بوفالو در ایالت نیویورک ریاست‌ترین بنده موسسه حل مسئله با روش خلاق را بر عهده گرفت (مظفری، ۱۳۷۶ ص: ۵۱).

و بدین ترتیب پژوهش در مورد خلاقیت، پا به عرصه جدیدی می‌گذارد.